

POSTANOWIENIE

Dnia 15 marca 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek (przewodniczący)

SSN Jerzy Grubba

SSN Andrzej Stępka (sprawozdawca)

po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w dniu 15 marca 2023 r.,

w sprawie B. P.

zażalenia na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 29 grudnia 2022 r., sygn. akt II KO 106/22,

stwierdzające na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. oczywistą bezzasadność i odmawiające przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Lublinie

z dnia 26 listopada 2018 r., w sprawie o sygn. akt II AKa 179/18,

zmieniającym wyrok Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 11 września 2017 r., w sprawie IV K 214/14,

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

W dniu 12 października 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek skazanej B. P. o przyznanie obrońcy z urzędu w celu przygotowania i złożenia wniosku o wznowienie postępowania. Podstawą dla złożenia tego wniosku miały być dowody rzeczowe wynikające ze „źródłowego materiału bankowego” Banku [...] w R. Skazana podniosła, że materiał ten miał być nieznany sądowi rozpoznającemu sprawę IV K 214/14.

Pismem z dnia 23 listopada 2022 r. B. P. została wezwana do wskazania w terminie 7 dni od otrzymania wezwania, jakie konkretnie materiały stanowić mają powołany we wniosku z dnia 12 października 2022 r. materiał źródłowy. W odpowiedzi na wezwanie, w dniu 8 grudnia 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo B. P., zgodnie z którym – jak podniosła - wspomniane materiały mają stanowić informacje utrwalone w materiale źródłowym Banku [...], to jest, akta kredytowe W. i A. R., mające przedstawiać prawdziwy obraz zdarzenia. W dniu 21 grudnia 2022 r. do Sądu Najwyższego wpłynęło kolejne pismo skazanej, w którym podtrzymała krytyczną ocenę zapadłego przeciwko niej w sprawie IV K 214/14 wyroku, jako skazującego ją „za czyny, których nie popełniła”.

Postanowieniem z dnia 29 grudnia 2022 r., Sąd Najwyższy na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. odmówił przyjęcia wniosku B. P. o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności.

W odpowiedzi na to postanowienie skazana B. P. złożyła w dniu 29 stycznia 2023 r. pismo zatytułowane „Zażalenie na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 grudnia 2022 roku w całości”. Pismo to zostało potraktowane jako zażalenie na postanowienie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania. W piśmie tym skazana podniosła rozmaite uchybienia dotyczące sposobu oceny materiału dowodowego w sprawie, w tym istnienie wyroków wydanych wobec małżeństwa R., pisma banku [...] w R., fakt składania fałszywych zeznań przez w/w osoby i leczenie się przez nie psychiatrycznie, oraz po raz kolejny wniosła o „przyznanie adwokata celem wniosku o wznowienie”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie B. P. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 545 § 3 k.p.k. sąd odmawia przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania, bez wzywania strony do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku wynika jego oczywista bezzasadność. Co istotne i co należy wyraźnie podkreślić to fakt, że w trybie art. 545 § 3 k.p.k. sąd nie rozpoznaje merytorycznie wniosku i nie bada także jego zasadności pod kątem ewentualnych podstaw wznowienia. Natomiast wniosek taki podlega kontroli o

charakterze *quasi* formalnym, pod kątem hipotetycznej możliwości wznowienia (*por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 września 2015 r., II KO 49/15, OSNKW 2016, z. 1, poz. 5*).

Odnosząc powyższe uwagi do realiów rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że złożone obecnie zażalenie skazanej B. P. nie zawiera argumentacji, która pozwoliłaby na ustalenie, iż w sprawie miały miejsce okoliczności uzasadniające wznowienie postępowania ujęte w art. 540 k.p.k., czy też art. 540a - b k.p.k., których nie dostrzegł orzekający w dniu 29 grudnia 2022 r. Sąd Najwyższy. W szczególności należy podkreślić, że tryb zażaleniowy, który został przyjęty w niniejszej sprawie, nie umożliwia ustosunkowania się merytorycznego do tego zagadnienia, czy słusznie przypisano skazanej popełnienie przestępstwa. Sąd Najwyższy nie jest bowiem forum procesowym, na którym można czynić ustalenia faktyczne, czy też podważać ustalenia faktyczne sądu I instancji. W zażaleniu na postanowienie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania wobec jego oczywistej bezzasadności możliwe jest jedynie podnoszenie zarzutów odnoszących się bezpośrednio do tego postanowienia, nie zaś do okoliczności faktycznych rozpoznawanych przez sądy powszechne kwestii dotyczących odpowiedzialności karnej skazanego. Tymczasem skazana B. P. takich zarzutów nie formułuje.

Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 29 grudnia 2022 r. szczegółowo omówił fakty sprawy wskazując, że na potrzebę wznowienia postępowania na podstawie art. 540 § 1 pkt 2 lit. a k.p.k., czyli w oparciu o nowe fakty lub dowody, obrońca skazanej powołał się już w pierwszym złożonym w tej sprawie wniosku o wznowienie postępowania. Tymi dowodami miały być m.in. akta prowadzone przez Bank [...] w R., które miały dowodzić tego, że wersja zdarzeń przedstawiona przez skazaną jest prawdziwa. W dniu podpisania aktu notarialnego, to jest, w dniu 16 listopada 2010 r. małżeństwo R. przyjęło od skazanej 200.000 zł. Akta te dowodzić miały także ich złej sytuacji finansowej, niespłacania kredytu i konieczności zawarcia z bankiem ugody oraz składania nowych wniosków o udzielenie kredytu. Odnosząc się do tak uzasadnionego wniosku o wznowienie postępowania, w postanowieniu z dnia 27 listopada 2019 r., III KO 33/19, Sąd

Najwyższy oddalił go i stwierdził, że wymieniony dowód nie był nieznany Sądom rozpoznającym badaną sprawę. Sady obu instancji oddaliły wnioski dowodowe w przedmiocie dowodu z tych dokumentów przyjmując, że nie mają one znaczenie w badanej sprawie.

Podniósł również, że zarzut obrazy przepisów postępowania karnego, a mianowicie art. 2 § 2 k.p.k. w zw. z art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 2 i 3 k.p.k. poprzez oddalenie wniosku dowodowego o dołączenie pełnej dokumentacji Banku [...] w R. dotyczącej kredytu zaciągniętego przez małżonków R., na okoliczność ich faktycznej sytuacji finansowej, został sformułowany również w kasacji. Sąd Najwyższy oddalając postanowieniem z dnia 28 stycznia 2020 r., III KK 253/19, kasację wniesioną przez obrońcę skazanej jako oczywiście bezzasadną, stwierdził w uzasadnieniu postanowienia, że umowa kredytowa małżonków R. znajdowała się w aktach sprawy, a ich sytuacja finansowa została ustalona jako trudna w postępowaniu przed Sądem I instancji (s. 1 i 2 uzasadnienia w sprawie IV K 214/14).

W tej sytuacji, wobec braku umotywowanych zarzutów skazanej nakierowanych na samą treść zaskarżonego postanowienia, należało przyjąć, że słusznie złożony przez skazaną osobisty wniosek został uznany za oczywiście bezzasadny i jako taki nie został przyjęty do rozpoznania. Tym samym zażalenie przedstawiające po raz kolejny odmienną ocenę materiału dowodowego i sugerujące potrzebę ponownego przeprowadzenia dowodów w sprawie, nie mogło zostać uznane za zasadne. W konsekwencji należało utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

Należy zauważyć, iż złożenie wniosku o wznowienie postępowania na korzyść skazanej nie jest ograniczone żadnym terminem, zatem może ona to uczynić po zebraniu odpowiednich środków i zleceniu sporządzenia wniosku ustanowionemu przez siebie adwokatowi albo radcy prawnemu, o ile obrońca stwierdzi, że powody do wznowienia rzeczywiście zachodzą. Uznanie osobistego wniosku o wznowienie postępowania za oczywiście bezzasadny powoduje, że zbędne jest wyznaczania skazanej obrońcy z urzędu.

at